

אני, רובוט: כך תחשפו את תיק ההשקעות למהפכה התעשייתית הרביעית

אילן ארד, סמנכ"ל בבית ההשקעות אושן יצירה, מעריך שתיווצר בעשור הקרוב פריסה מחודשת של מפעלים בתעשייה הגלובלית ■ "שלושה עשורים אחרי נפילת חומת ברלין, התעשייה משנה את פניה"

06:18 11.04.2021 מאת: **שלי אפלברג**

מאז נפילת חומת ברלין בשנות ה-80 והסכמי הסחר החופשי בין מדינות המערב למדינות הגוש הקומוניסטי, החלה נהירה של התעשייה העולמית למזרח. מדינות המערב פתחו מפעלי ענק במזרח, במטרה להוריד את עלויות הייצור, תוך שהן משלמות שכר נמוך לעובדים. האם השיבוש שהסב משבר הקורונה לסחר העולמי משמעו שאנו עתידים לראות שינוי עומק נוסף? לפי אילן ארד, סמנכ"ל השקעות בבית ההשקעות אושן יצירה, התשובה היא כן. לדבריו, "בעשור וחצי הקרוב נראה פריסה מחודשת של התעשייה הגלובלית".

"שלושה עשורים לאחר נפילת חומת ברלין, התעשייה משנה את פניה", אומר ארד. "הפער בין העובד הקפיטליסטי לקומוניסטי הצטמצם. הרובוטיקה והאוטומציה בתהליכי הייצור החליפו חלק מהעובדים, ונתרו עובדים בעלי הכשרה גבוהה". ארד חוזה כי "ככל שהתהליך יימשך, הייצור יתפזר בכל העולם ולא ימשיך להתרכז רק במזרח, במדינות כמו סין. מפעלים יוקמו לפי דרישות של היצע וביקוש, כשנושא הפטנטים בייצור יהיה מהותי יותר עבור התעשייה".

"השיפור – גם במפעלים קטנים"

המהפכה התעשייתית הראשונה השתמשה במים וקיטור כדי למכן את הייצור; השנייה רתמה את החשמל כדי להגיע לייצור המוני; והשלישית השתמשה באלקטרוניקה וטכנולוגיות מידע לביצוע אוטומציה של הייצור. המהפכה התעשייתית הרביעית מנסה כיום להשפיע על רצפת הייצור באמצעות טכנולוגיות מהעולם הדיגיטלי והביולוגי, וכן מתחומי האינטרנט של הדברים (IoT), הבינה המלאכותית והמחשוב הקוואנטי.

לדברי ארד, השינויים צפויים להשפיע על חברות שפועלות בשלושה תחומים עיקריים שאליהם אפשר לחשוף את תיק ההשקעות – רובוטיקה למפעלים, רובוטיקה לשירותים ומדפסות תלת־ממד. לתחומים אלה ניתן להיחשף דרך קרנות סל (ETF) כמו ROBO או ARKQ; ובנוסף ניתן להיחשף לחלק מהחברות באופן ישיר.

נכון לסוף 2020, שווי שוק הרובוטיקה למפעלים הוערך בכ-50 מיליארד דולר, ואנליסטים חוזים כי יגיע ל-75 מיליארד דולר ב-2024 (צמיחה שנתית ממוצעת של כ-9%). "הגורמים העיקריים לגידול בתחום הם דרישה לרובוטיקה למפעלים ושיפור תהליכי האוטומציה, בשל הרצון לזרז את העבודה ולנהל מלאי חכם ויעיל", אומר ארד. "השיפור במערכות האוטומציה לא יחול רק במפעלי הענק, אלא גם במפעלים קטנים, שידרשו מערכות קטנות יותר שמשלבות פעולות ייצור עדינות לצד העובד האנושי".

בין החברות בתחום ניתן למנות את Rockwell Automation (ROK), שמספקת פתרונות אוטומציה תעשייתית, ופועלת בשני מגזרים: אדריכלות ותוכנה ומוצרי בקרה ופתרונות. מוצריה כוללים בקרי אוטומציה שניתנים לתכנות וכן מוצרי ממשק מכונות.

ROK פועלת גם במגזר השני, של רובוטיקה לשירותים שניתנים למגזר התעשייתי-פרטי — כמו ניקוי משטחי בריכות ומרכזים לוגיסטיים שמנהלים על ידי רובוטים חכמים. "קשה יותר לאמוד את שווי השוק הזה, בשל הפיזור הרחב בין המתחמים והתחומים", אומר ארד. "הערכה גסה מדברת על גודל שוק דומה לזה של הזרועות הרובוטיות והאוטומציה למפעלים, אך מספר המשתנים והסיווגים לתחומים ותתי-תחומים גדול מכדי ליצור נתון אמין. בנוסף, תחום זה הולך ומתרחב במהירות רבה".

בין החברות שפועלות בתחום הרובוטיקה לשירותים ניתן למצוא גם את ABB, שמייצרת ומוכרת מוצרי חשמל, אוטומציה תעשייתית ורובוטיקה עבור לקוחות בתחום השירותים התעשייתיים והתחבורה.

הענף השלישי המעניין להשקעה, לפי ארד הוא ענף המדפסות בטכנולוגיית תלת-ממד. לפי תחזיות האנליסטים, שווי הענף הזה צפוי לגדול לכ-44 מיליארד דולר ב-2026 (צמיחה שנתית ממוצעת של 31%).

ארד צופה ששוק זה ייהפך חלק מהותי מתעשיית הייצור כבר בעתיד הקרוב. "יש כמה בעיות ומגבלות באשר לחומרים שניתן להדפיס בהם, או לחוזק המוצר המודפס ועמידותו לאורך זמן — אך כשתהליך הייצור אינו מוגבל בתבניות, היכולת לייצר חלק עדיף מבחינה הנדסית עולה פלאים". ארד צופה כי מדפסות תלת-ממד יהיו שוק עצום עם קהל יעד מגוון, שיכלול את רצפת הייצור, קומת התכנון וההנדסה, התכנון והפיתוח — ואף יצרני בוטיק ואמנים.

בין החברות בתחום ניתן למנות את 3D Systems, שמספקת פתרונות הדפסת תלת-ממד וייצור דיגיטלי. לקוחות החברה מגוונים, וכוללים עסקים קטנים ובינוניים בענפי הרפואה, הרכב, התעופה, הביטחון, התכשיטים, החינוך ועוד.

השקעה בחברות בתחום הרובוטיקה, האוטומציה והתלת-ממד היא לעתים רחוקות מאוד "החזקה טהורה" — שכן חברות שפועלות בתחום לא מוגבלות אליו, אלא פועלות לרוב בכמה תחומים משיקים. חברות שירותי אוטומציה, לדוגמה, קשורות לעתים לעולמות החקלאות והביטחון. לכן, משקיעים שיבחרו להיחשף לתחום דרך תעודת סל (ETF) צריכים לשים לב שאינם יוצרים חשיפה כפולה לאפיקי השקעה נוספים, שכבר מצויים בתיק שלהם (לדוגמה, דרך השקעה ישירה בחברות שבבים או רכב חשמלי, שעשויות להיחשב לעתים חלק מהסקטור).